

Подлеснюк О.В.,

студ. 5-го курсу спец. 8.03050501 "Управління персоналом та економіка праці",

к.е.н., доц. Безпалько О.В.

Національний університет харчових технологій

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВНІСТЮ ПРАЦІ ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ ЧИННИКІВ СТВОРЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

Враховуючи першочергову важливість підвищення продуктивності праці для конкурентоспроможності підприємства, керівники і спеціалісти всіх рівнів у перспективних організаціях повинні розробляти і впроваджувати програми управління продуктивністю.

Україна сьогодні активно намагається стати членом ЄС, одного із світових центрів НТП, а тому проблематика ефективного управління продуктивністю праці є надзвичайно актуальною та важливою. При ігноруванні світового технічного розвитку та прогресу у машинобудуванні, зменшенні використання людської фізичної праці, запровадження нових технологій виробництва, які підвищують продуктивність праці, вітчизняні товаровиробники будуть не конкурентоздатними на європейському ринку, і ми станемо лише сировинним додатком та ще одним ринком збуту для розвинених країн, але аж ніяк не повноправним та поважним членом ЄС [1].

Враховуючи значення продуктивності праці для економічного зростання, кожне суспільство намагається постійно підвищувати продуктивність праці. Основними шляхами підвищення продуктивності праці є:

1. розвиток і впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу;
2. піднесення загальноосвітнього, культурно-технічного та професійного рівня працівників;

3. раціональне використання природних, матеріальних, трудових ресурсів;
4. поліпшення організації та управління виробництвом;
5. впровадження ефективних матеріальних і моральних стимулів до праці [2]

Для найбільш ефективного поєднання шляхів підвищення продуктивності праці у часі та відповідно до потреб підприємства створюються спеціальні програми її підвищення. Сутністю таких програм є створення умов для зростання продуктивності праці. Водночас підвищення продуктивності являє собою процес змін в економіці, тому для її підвищення необхідно управляти змінами, тобто генерувати, мотивувати, стимулювати ці зміни. При цьому важливим є планування і координування масштабів та інтенсивності змін у всіх основних організаційних елементах, включаючи зайнятість, структуру кадрів, кваліфікацію і освіту, технологію і устаткування, продукцію і ринки збуту. Ці зміни повинні сприяти як зростанню продуктивності, так і підвищенню ефективності діяльності організації в цілому. Орієнтація на досягнення найвищих кінцевих результатів є найбільш оптимальним стилем створення системи управління продуктивністю й оперування нею.

В умовах ринкової економіки основними функціями управління продуктивністю є визначення цілей та розроблення й упровадження програм управління продуктивністю праці на підприємстві. Успішна реалізація довгострокових програм управління значною мірою обумовлена якістю процесу планування на ранніх стадіях розроблення програм.

Цілями програми управління продуктивністю праці може бути:

- ефективне використання людських ресурсів;
- мінімізація втрат виробництва;
- створення ефективної системи вимірювання продуктивності праці, тобто визначення межі і показників цілей цієї системи [3].

Програма управління продуктивністю включає в себе наступні етапи:

1. вимірювання і оцінка досягнутого рівня продуктивності на підприємстві в цілому і за окремими видами праці зокрема;
2. пошук і аналіз резервів підвищення продуктивності на основі інформації, одержаної в ході вимірювання і оцінки;
3. розробка плану використання резервів підвищення продуктивності праці, який повинен включати конкретні терміни і заходи по їх реалізації, передбачати фіксування витрат на ці заходи й очікуваний економічний ефект від їх впровадження, визначати відповідних виконавців;
4. розробка систем мотивації працівників до досягнення запланованого рівня продуктивності;
5. контроль за реалізацією заходів, передбачених планом і всією програмою, і регулюванням їх виконання;
6. вимірювання і оцінка реального впливу передбачуваних заходів на зростання продуктивності праці [2].

Отже, програма підвищення продуктивності праці відображає політику підприємства в сфері управління змінами, з метою багатостороннього впливу на основні показники ефективності його діяльності, та має першочергове значення для створення конкурентних переваг підприємства на ринку.

Література:

1. Калина А.В. Економіка праці: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / А.В. Клина. – К.: МАУП, 2004. – 272 с.
2. Калина А.В. Менеджмент продуктивності: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / А.В. Калина, С.П. Калініна, Н.Д. Лук'янченко. – К.: МАУП, 2005. – 232с.
3. Ласкавий А.О. Менеджмент продуктивності: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / А.О. Ласкавий. – К.: КНЕУ, 2004. – 288 с.